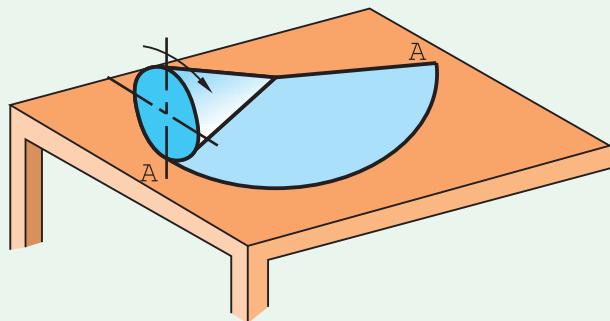

فصل ۷

گسترش اجسام ساده

گسترش پایه‌ای است برای ساختن حجم

هدف‌های رفتاری : فراگیرنده، پس از پایان این درس، باید بتواند :

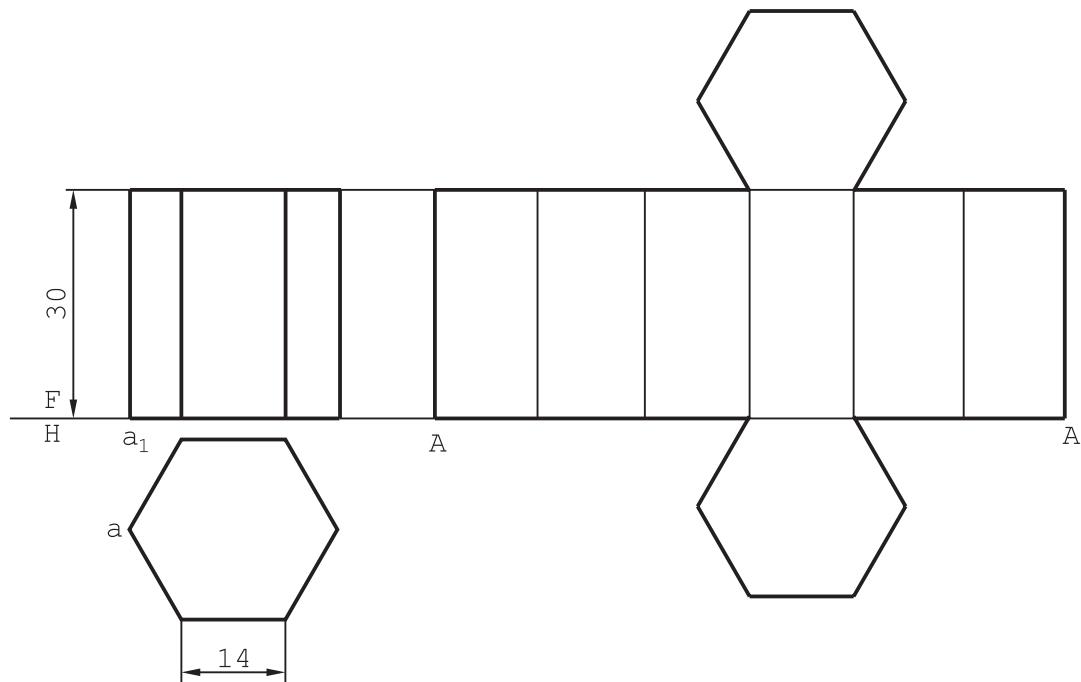
- ۱- گسترش منشور را رسم کند.
- ۲- گسترش هرم را رسم کند.
- ۳- گسترش استوانه را رسم کند.
- ۴- گسترش مخروط را رسم کند.
- ۵- گسترش کره را رسم کند.
- ۶- ماکت گسترش‌ها را بسازد.

۱- گسترش منشور

گسترده بدنه یک منشور کامل می‌تواند از چند مستطیل یا متوالی‌الاضلاع و دو قاعده به صورت چند ضلعی تشکیل شود.

۱-۱- گسترش منشور قائم : منشور قائم کامل، از مستطیل‌های جانبی و قاعده‌های آن تشکیل می‌شود. در شکل ۷-۱

گسترش منشور با قاعدهٔ شش ضلعی منتظم رسم شده است.

شکل ۱

گسترده، یک مستطیل با طول ۸۴ و عرض ۳° است. دو قاعده هم اضافه شده است. کار ساده است زیرا همه یال‌ها دارای اندازهٔ واقعی هستند.

همان‌گونه که دیده می‌شود، منشور از یال A باز شده است. جای باز شدن را می‌توان، از جهات مختلف، مانند ساده‌تر شدن گسترش، ساده‌تر بودن ساخت و... تعیین کرد. البته در گسترش‌های آینده، موارد زیر رعایت می‌شود :

- ساده‌تر بودن رسم گسترش؛

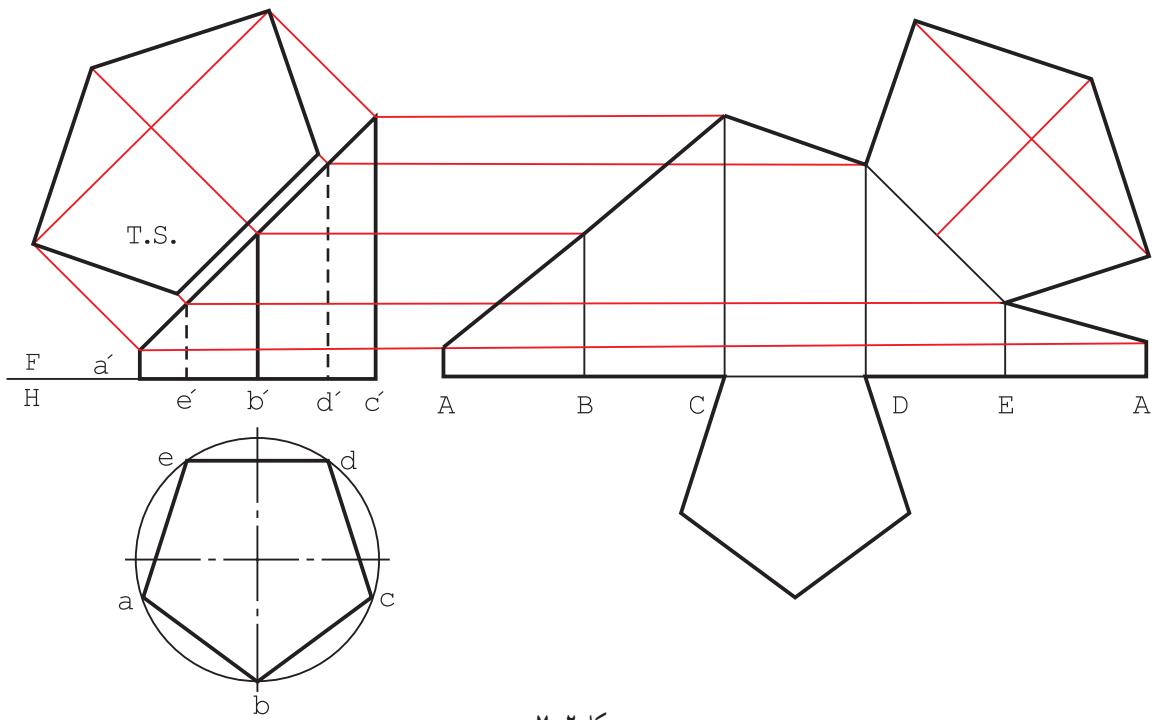
- در نظر نگرفتن زائداتی اضافی برای اتصال، مثلاً چسباندن (تنها برای ساده‌تر شدن گسترش)؛

- در نظر گرفتن دقیق ضخامت خط‌ها؛

- صرف نظر از اندازه‌گذاری و در نظر گرفتن حروف یا شماره برای نام گذاری (در صورت نیاز).

۲-۱- گسترش منشور برش خورده : منشور با قاعدهٔ پنج ضلعی منتظم را در نظر می‌گیریم (شکل ۷-۲).

این منشور با یک صفحهٔ منتصب بریده شده است. انتقال قاعده و مقطع، مطابق موارد گفته شده در انتقال (فصل ۲)، صورت می‌گیرد.

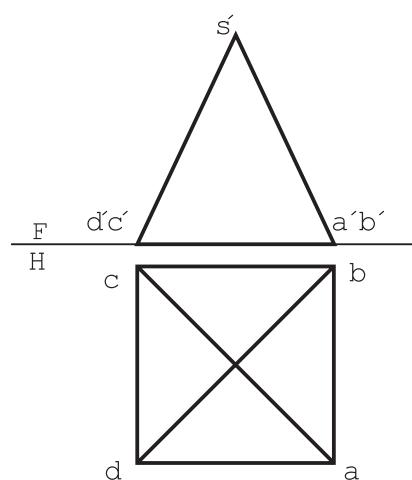
شکل ۷-۲

۷-۲-گسترش هرم

گسترده بدنی یک هرم کامل، از چند مثلث تشکیل می‌شود ضمن این که قاعده هم باید افزوده شود.

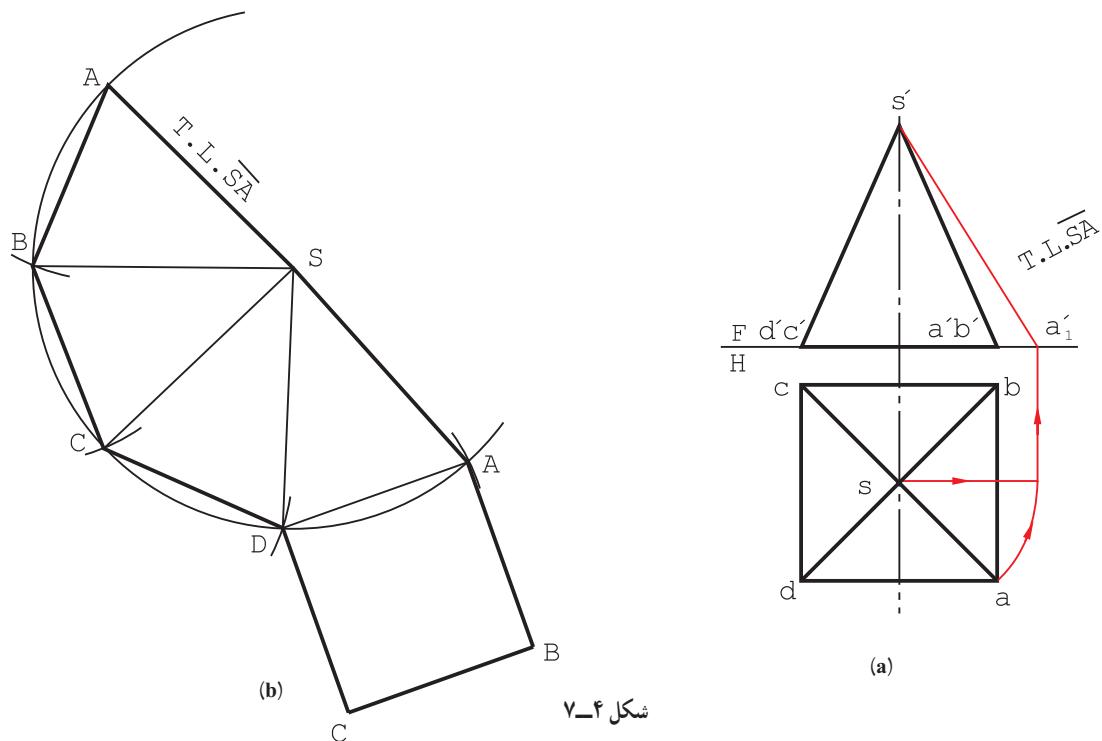
۱-۷-۲-گسترش هرم کامل : هرم معرفی شده در شکل ۳-۷ دارای قاعدة مربع است. همه یال‌های آن برابرند و برای رسم

گسترش، ابتدا باید اندازه حقیقی یکی از یال‌ها مثلاً \overline{SA} تعیین شود.

شکل ۷-۳

با انتخاب جای مناسب، پاره خط \overline{SA} را رسم می‌کنیم. هر م از روی یال \overline{SA} باز می‌شود (شکل ۷-۴).

شکل ۷-۴

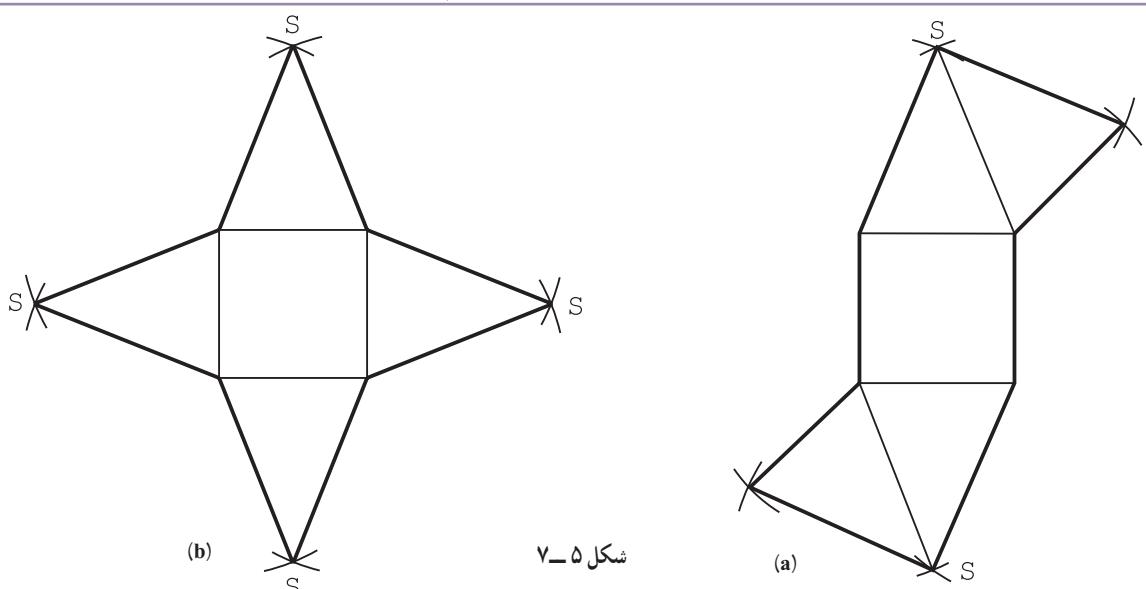
– باید مثلث SAB رسم شود. اندازه واقعی AB و SB معین است. حال به کمک کمان‌هایی که با پرگار می‌زنیم، مثلث را

می‌سازیم.

– به همین ترتیب سه مثلث دیگر را اضافه می‌کنیم.

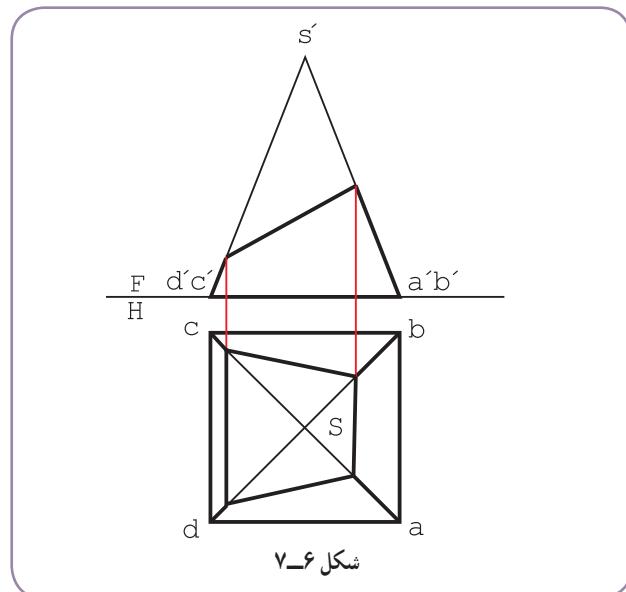
– با افزوده شدن قاعده، گسترش کامل می‌شود.

این گسترش به صورت‌های دیگر هم ممکن است (شکل ۷-۵). شما کدام را بهتر می‌دانید؟

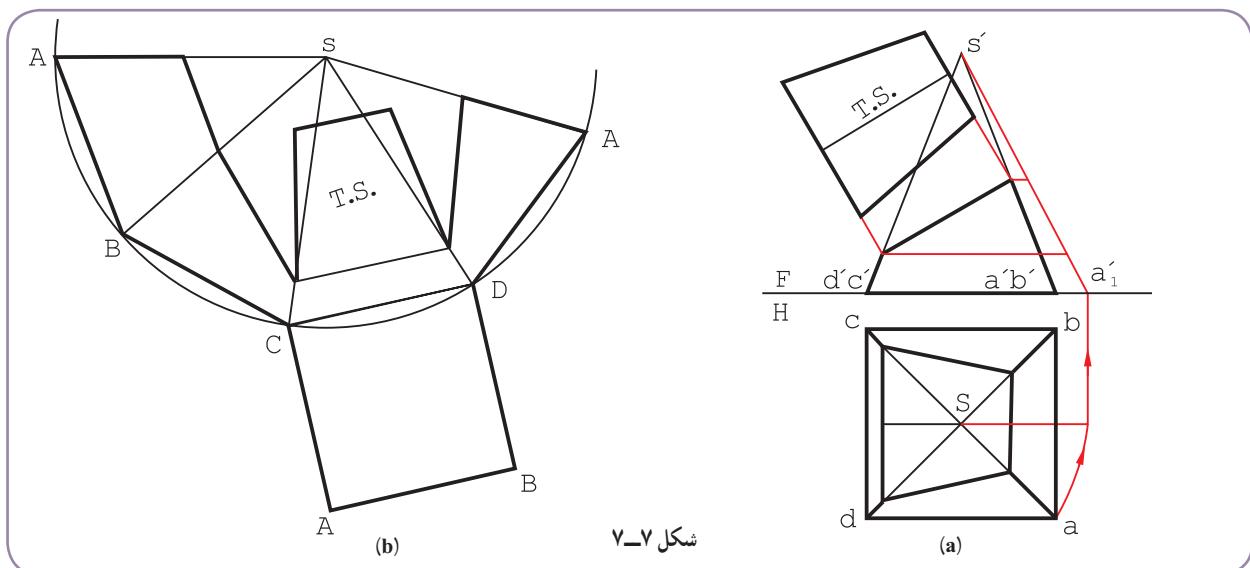

شکل ۷-۵

۷-۲-۲- گسترش هرم برش خورده : در شکل ۶-۷، هرم با یک صفحه منتصب بریده شده است.

- اندازه حقیقی باقی مانده یال‌ها را به دست می‌آوریم.
 - اندازه حقیقی مقطع را به دست می‌آوریم (شکل ۷-۷).

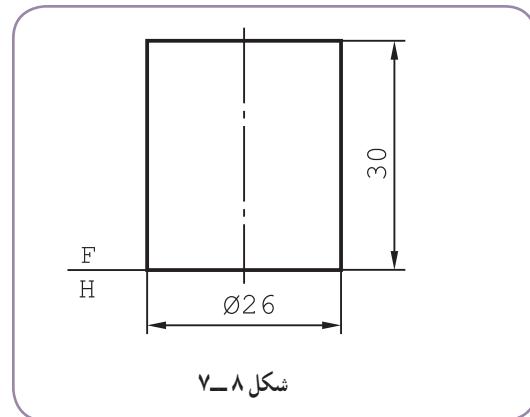
- می‌توان ابتدا هرم را به صورت کامل فرض کرد و گسترش داد و سپس قسمت‌های جدا شده را کم کرد.
 - می‌توان با انتخاب جای مناسب، هرم را از یک یا باز نمود.
 - یال انتخابی را \overline{SA} گرفتیم.
 - اندازه حقیقی باقی‌مانده از هر یال را روی شکل داریم.
 - اندازه حقیقی مقطع نیز با روش مثلث‌بندی یا با استفاده از خواص ذوزنقه، قابل انتقال و ترسیم است.

۷-۳ استوانه

استوانه و احجام استوانهای در صنایع فلزی بسیار اهمیت دارند. لوله‌ها، کانال‌های استوانهای، بیشتر زانوها، ... استوانهای هستند.

۱-۳-۱ گسترش استوانه: استوانه را به دو روش می‌توان گسترش داد.

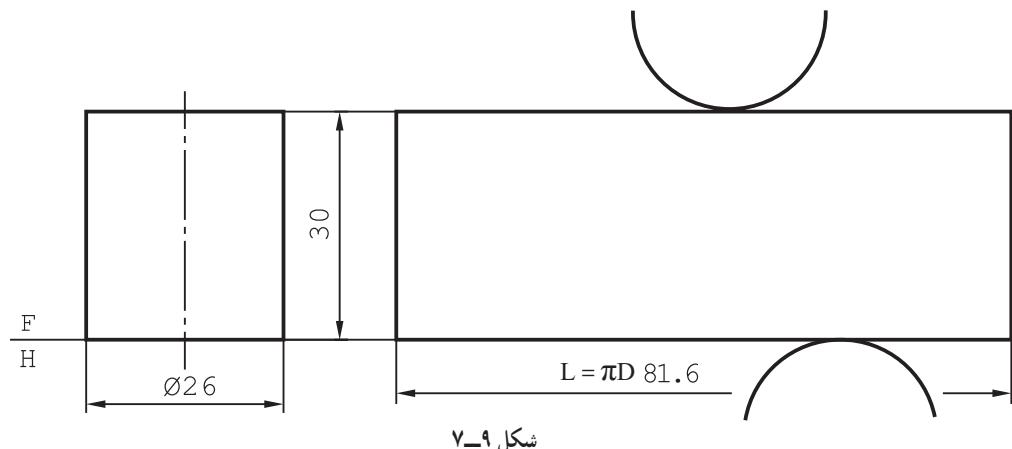
(الف) روش دقیق: استوانهای با اندازه‌های شکل ۸-۸ را در نظر می‌گیریم، که باید به گونه‌ای کامل گسترش داده شود.

- گسترش یک مستطیل است با عرض 3° و طول $\frac{3}{14} \times 26$ به همراه دو دایره به قطر ۲۶ (شکل ۷-۹). اگر D قطر قاعده

و H ارتفاع باشد سطح جانبی عبارت است از :

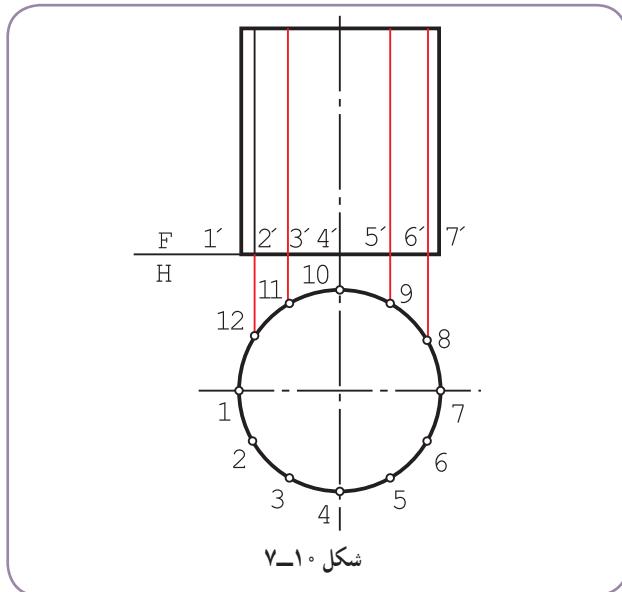
$$A = \pi DH \quad (\text{بدون قاعده‌ها})$$

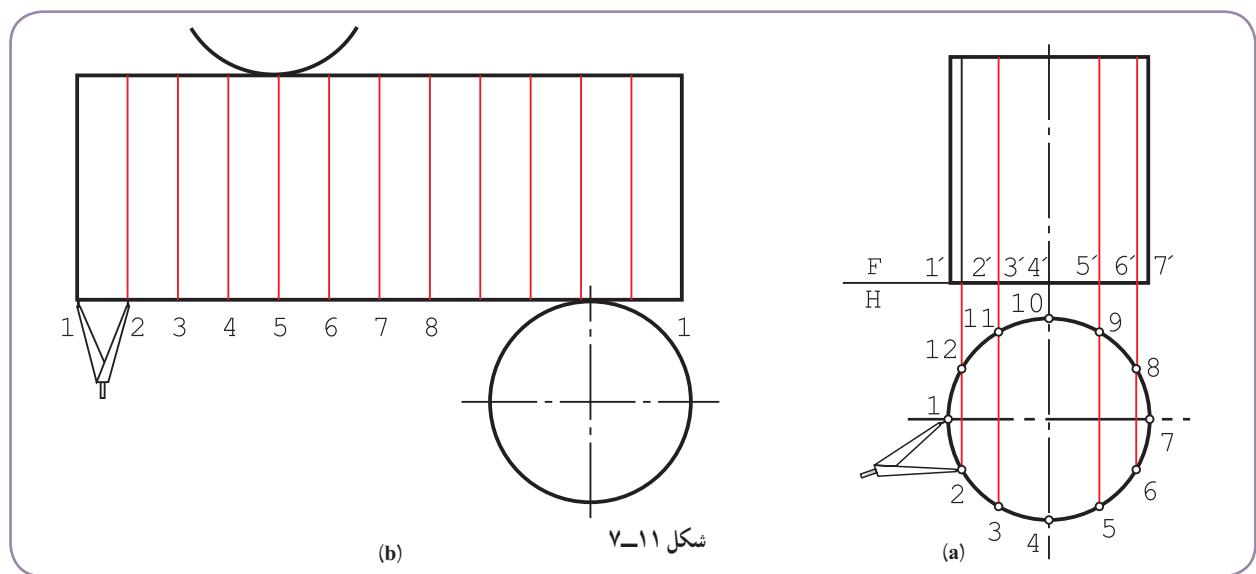
$$L = \pi D = \frac{3}{14} \times 26 = 81.6 \text{ mm}$$

$$A = \pi DH = \frac{3}{14} \times 26 \times 3^{\circ} = 244.8 \text{ mm}^2$$

ب) روش تقریبی: می‌توان قاعده استوانه را تقسیم کرد و طول گستردہ را از جمع این قسمت‌ها به دست آورد. در شکل ۷-۱۰ به کمک گونیای $60^\circ \times 3^\circ$ قاعده را به ۱۲ قسمت کردیم.

- در حقیقت مانند آن است که به جای استوانه، یک منشور با قاعده ۱۲ ضلعی منتظم را در نظر گرفته‌ایم.
- برای رسم گسترش، ابتدا نقطه ۱ انتخاب شد که جای باز شدن بدنه استوانه است. (شکل ۷-۱۱).

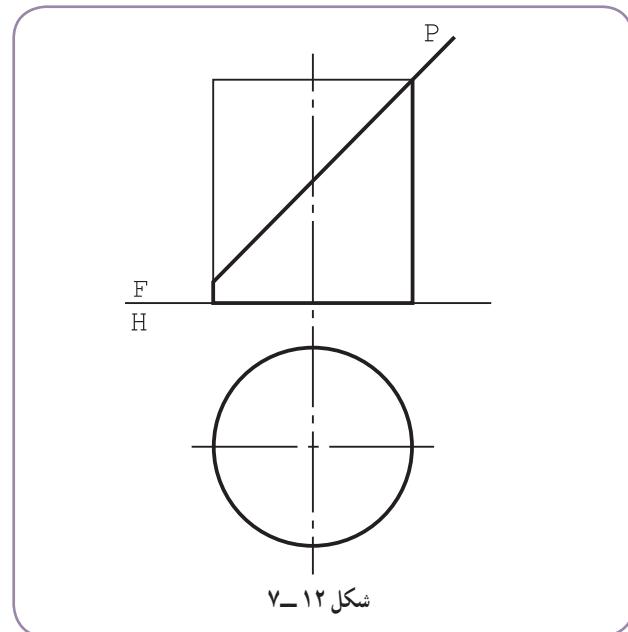
– دهانه پرگار تقسیم به اندازه ۱۲ باز شد.

– دوازده قسمت پیاپی، با پرگار تقسیم روی گستردہ جدا و شکل تکمیل شد. همان‌گونه که دیده می‌شود، طول گستردہ با طول حاصل از محاسبه دقیقاً یک اندازه نیست، زیرا $12 > \pi D$ ، با این توضیح که خطای حاصل قابل توجه نیست^۱. افزون بر آن، اگر دقت

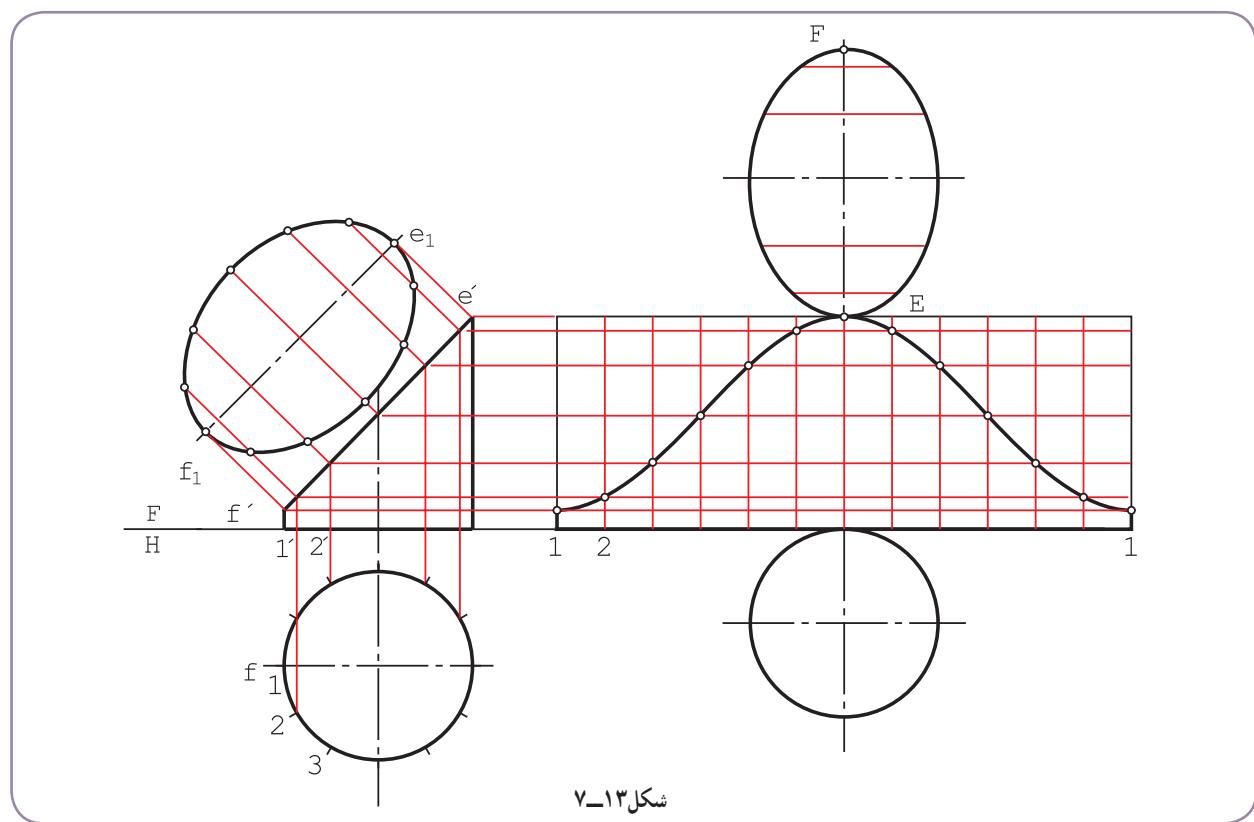
^۱ - با ۱۲ قسمت، خطای حدود ۲٪ و با ۲۴ قسمت، خطای حدود ۰.۶٪ خواهد بود. ضمناً می‌توانید ابتدا محیط دقیق دایره را روی خط مستقیم به کمک محاسبه طبق

رابطه $L = \pi D$ تعیین کنید و سپس طبق قضیه تالس آن را به ۱۲ بخش مساوی تقسیم نمایید. (به فصل دوم مراجعه کنید، تقسیم باره خط).

بیشتر لازم باشد می‌توان دایره را مثلاً به ۱۶ یا ۲۴ قسمت کرد. (چگونه؟)
۷-۳-۲ استوانه برش خورده : استوانه‌ای که با یک صفحه مختص ببریده شده مطابق شکل (۷-۱۲) است. نمای رو به رو و نمای افقی کامل است.

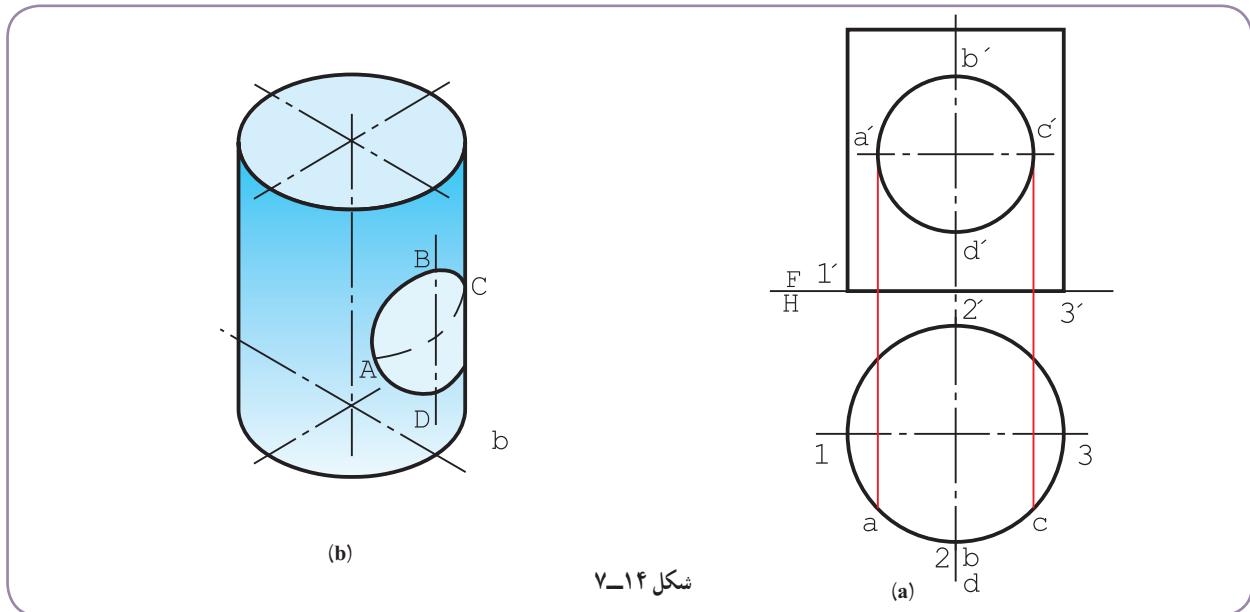

پس از تعیین اندازه حقيقی مقطع، با استفاده از خط‌های کمکی موجود روی نمای رو به رو، گسترش را رسم می‌کنیم (شکل ۷-۱۳).

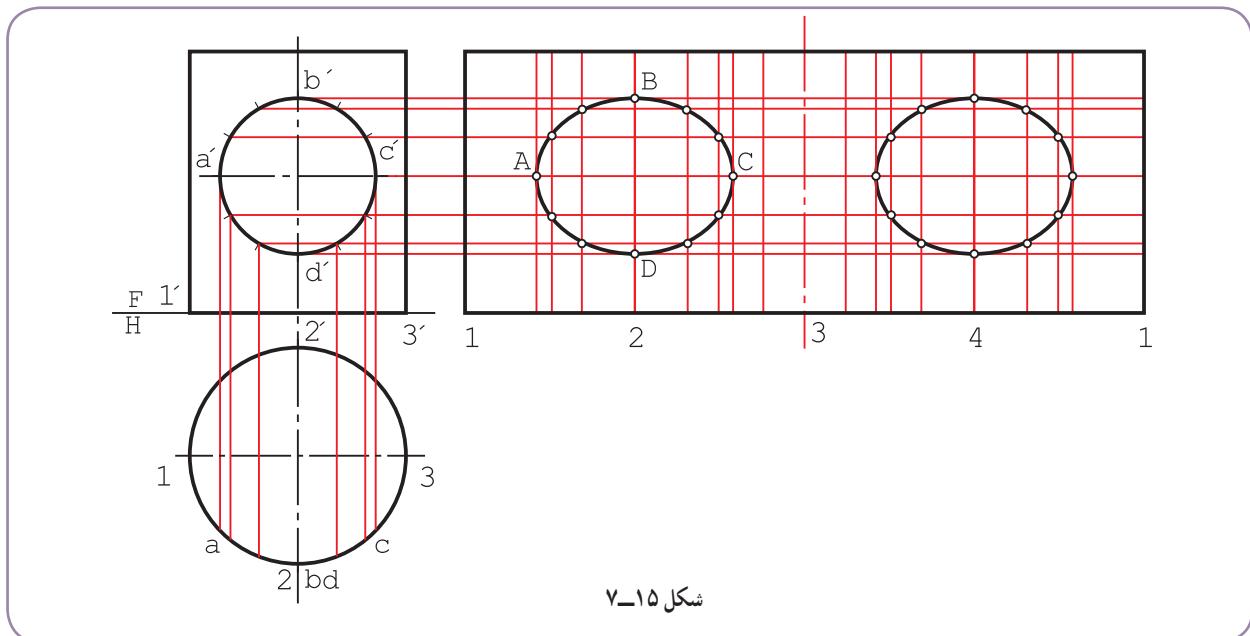

- در گسترش با انتخاب FE , مقطع f_1e_1 را منتقل کردیم.

۷-۳-۳ استوانه با سوراخ : روی یک لوله استوانهای نازک، سوراخی به شکل دایره در نمای رو به رو ایجاد شده است (شکل ۷-۱۴). اگر سوراخ در هر دو طرف باشد، گسترش چیست؟

- بهتر است برای رسم گسترش، دایره $ABCD$ تقسیم شود (شکل ۷-۱۵).

- خطهای کمکی مربوط به قسمت‌ها رسم شد.

- دیده می‌شود که بدنه استوانه در نمای افقی به اندازه‌های مساوی تقسیم شده است، که اشکالی ندارد. حال در گسترش، قسمت‌های نامساوی را، با شروع از ۱ به دنبال هم منتقل می‌کنیم. همچنین برای رسیدن به اندازه دقیق‌تر، فاصله ۱ تا a را در نمای

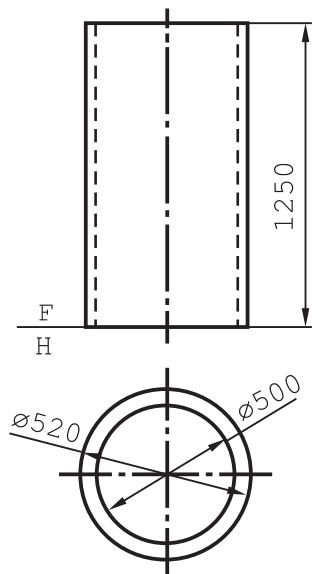
افقی دو قسمت می‌کنیم.

وقتی در گسترش به نقطه ۲ رسیدیم، تا مولد شماره ۳ قرینه در نظر می‌گیریم.

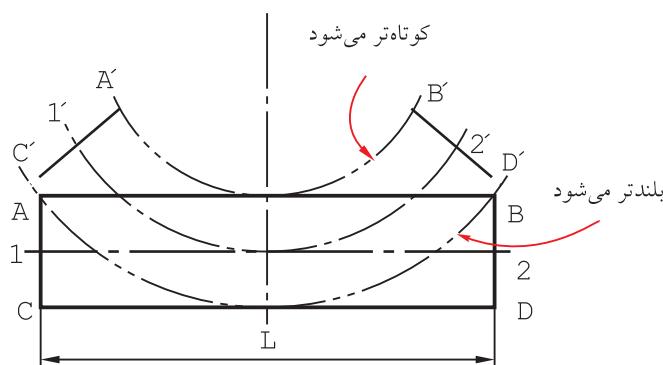
همه شکل، نسبت به مولد شماره ۳، در گسترش تقارن دارد که به راحتی به دست می‌آید.

۷-۳-۴ گستردۀ لوله: لوله بزرگی به قطر 500° و طول 1250 ، باید از ورق به ضخامت 10 ساخته شود. گسترش دقیق‌تر چیست؟ (شکل ۷-۱۶a).

چون با خم کردن یک ورق کلفت، سطح خارجی کشیده و طول آن اضافه می‌شود و سطح داخلی فشرده و طول آن کم می‌شود، باید لایه میانی ورق را در نظر بگیریم (شکل b). (۷-۱۶b).

شکل ۷-۱۶a

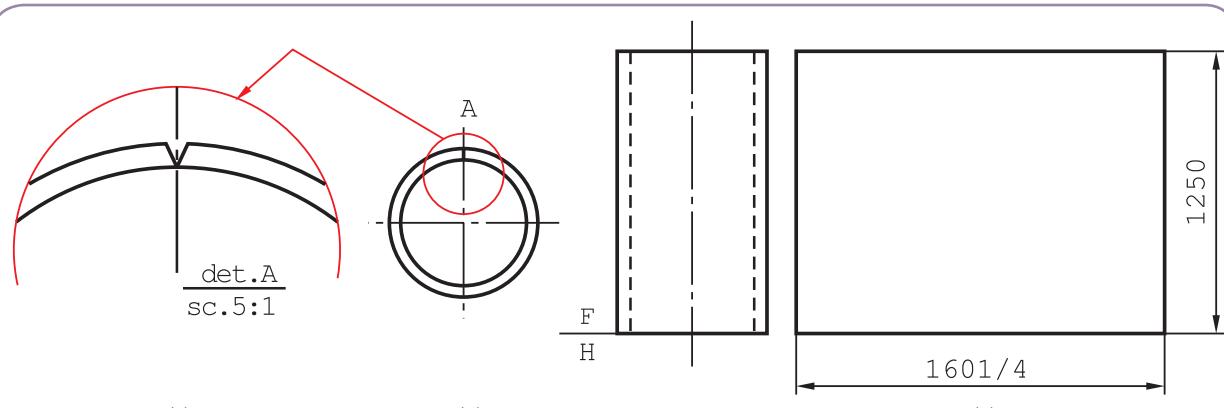
$$\widehat{A'B'} < \overline{AB} = L$$

$$\widehat{C'D'} > \overline{CD} = L$$

$$\widehat{12'} = \overline{12} = L$$

شکل ۷-۱۶b

در نتیجه طول مورد گسترش باید طول لایه میانی ورق یعنی دایره‌ای به قطر 51° باشد (شکل ۷-۱۷).

شکل ۷-۱۷

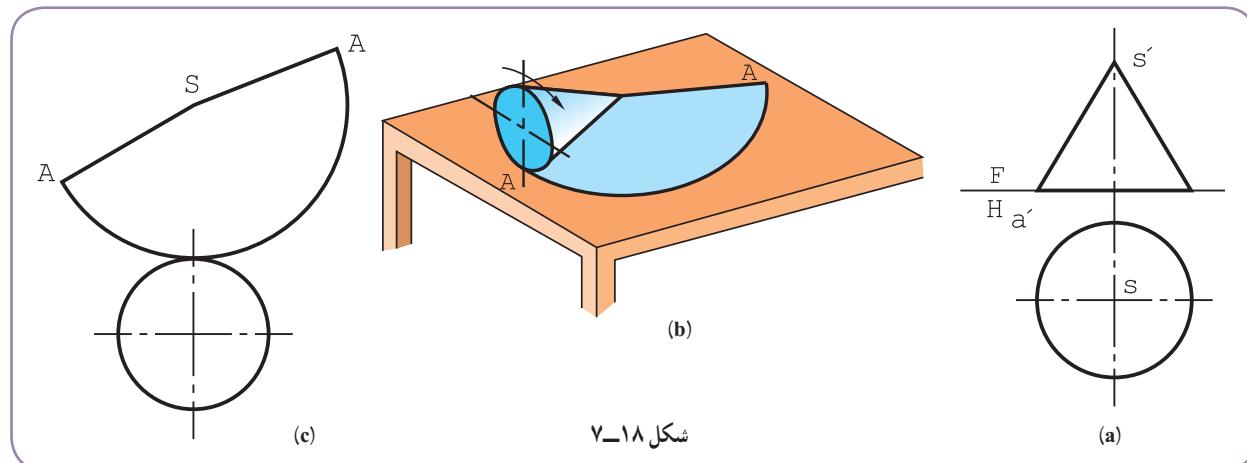
توجه: می‌توان پیش از خم کاری یا پس از آن، درز جوش مناسب را پیش‌بینی و ایجاد کرد.

۷-۴-گسترش مخروط

یک مخروط را می‌توان به دو روش دقیق و تقریبی گسترانید.

یک مخروط به صورت قطاعی از دایره گسترش می‌باید. شعاع این قطاع طول مولّد یعنی L و طول کمان آن برابر محیط قاعدة

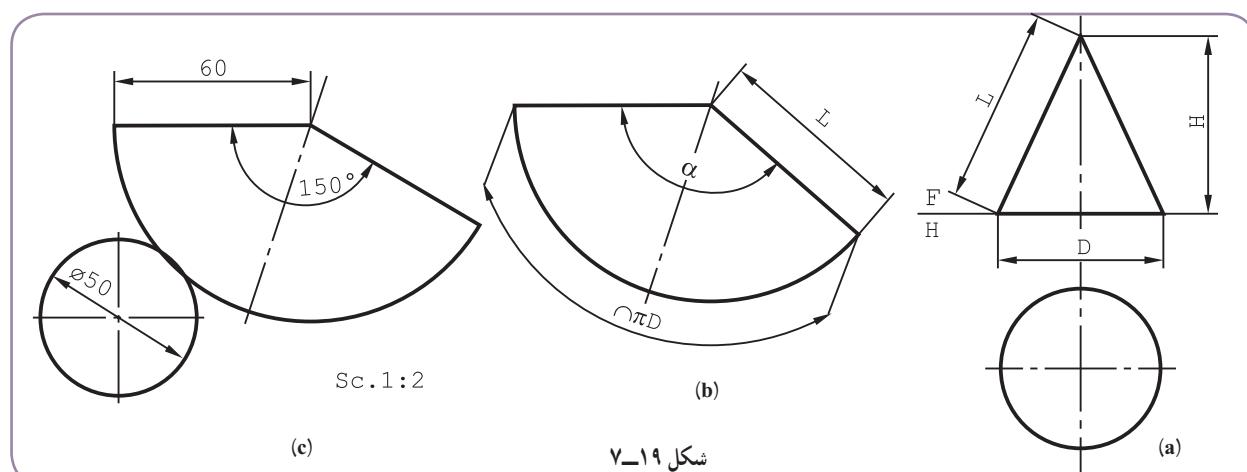
مخروط یعنی πD خواهد بود. پس $A = \frac{1}{2} \pi L D$ است (سطح جانبی)، شکل ۷-۱۸.

شکل ۷-۱۸

۷-۴-۱-گسترش دقیق: برای گسترش مخروط داده شده در شکل ۷-۱۸، می‌توان زاویه قطاع دایره، یعنی α را از رابطه

$$\alpha = \frac{D}{L} \cdot 180^\circ$$

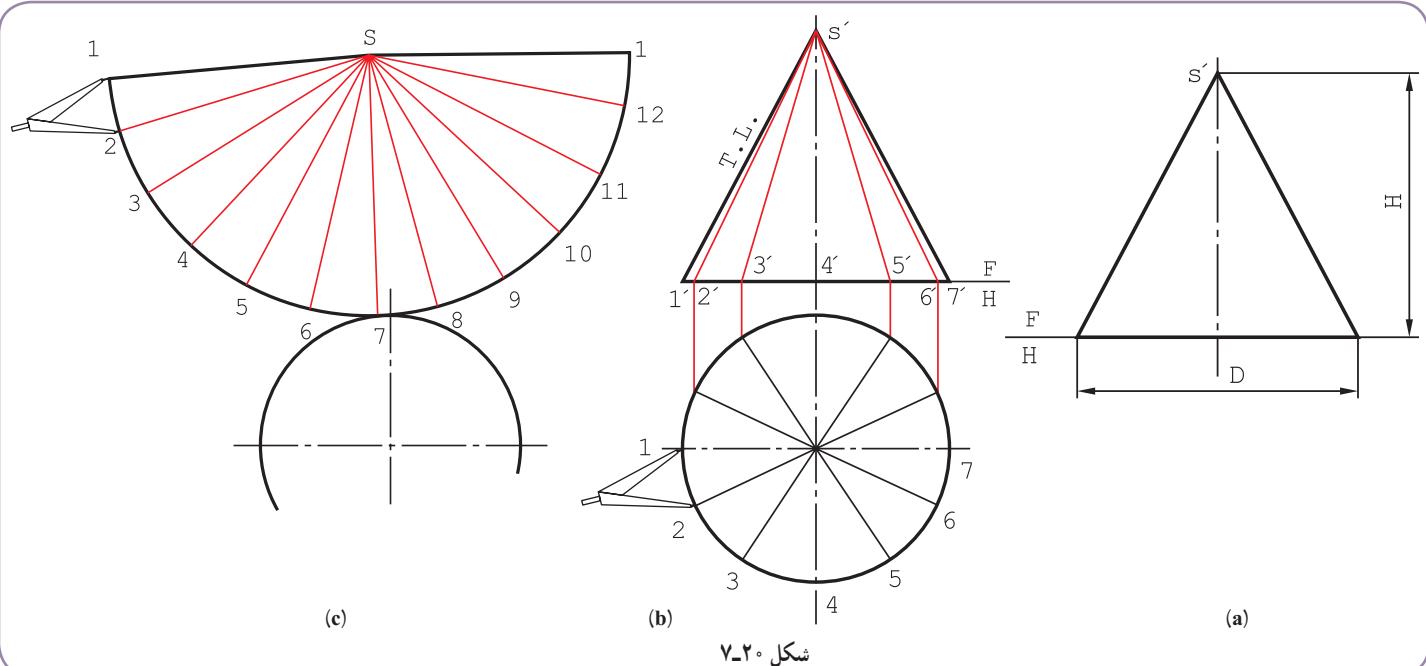
شکل ۷-۱۹

برای نمونه، گستردۀ مخروط با $L = 6$ و $D = 5$ انجام شد که در آن $\alpha = \frac{5}{6} \times 180^\circ = 150^\circ$ است. بنابراین کافی است دایره‌ای را با شعاع $L = 6$ رسم و زاویه 150° درجه را مشخص کنیم.

۱- هم چنین ممکن است، استاد کاران مسائل دیگری را هم در نظر داشته باشند.

در اینجا یادآوری این نکته لازم است که معمولاً در معرفی یک محروط، ارتفاع و قطر قاعده داده می‌شود. پس برای تعیین مولد، بعد از رسم شکل دقیق، مولد اندازه‌گیری می‌شود.

۷-۴-۲- روش تقریبی : اما روشی که دقت مناسب هم دارد، روشی است که در آن پس از رسم دایره‌ای با شعاع مولد محروط، محیط قاعده به طور تقریبی روی آن منتقل می‌شود (شکل ۷-۲۰).

۷-۲۰ شکل

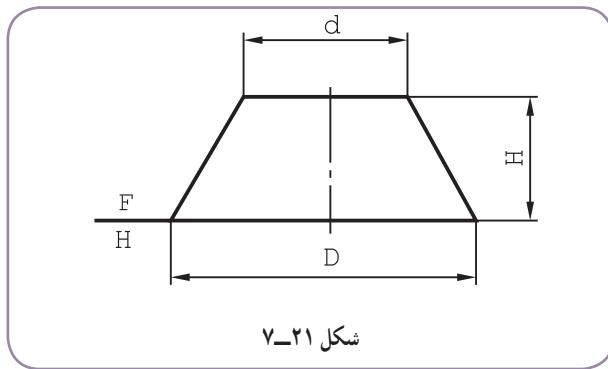
قاعده به ۱۲ قسمت تقسیم شد (در اینجا مساوی است، ولی می‌تواند نامساوی هم باشد).

به کمک رابط، دوازده مولد روی بدنۀ محروط رسم شد.

خط $L = \overline{S1}$ ، با اندازه حقيقی مولد، در جای مناسبی رسم شد و کمانی به شعاع L زده شد.

دهانه پرگار به اندازه ۱۲ در نمای افقی باز و دوازده قسمت بی در بی روی کمان رسم شده با شعاع L ، جدا شد. گستردۀ بدنۀ محروط به دست آمده است.^۲

۷-۴-۳- محروط ناقص با رأس معلوم : برای محروط ناقص شکل ۷-۲۱، ترتیب کار چنین است:

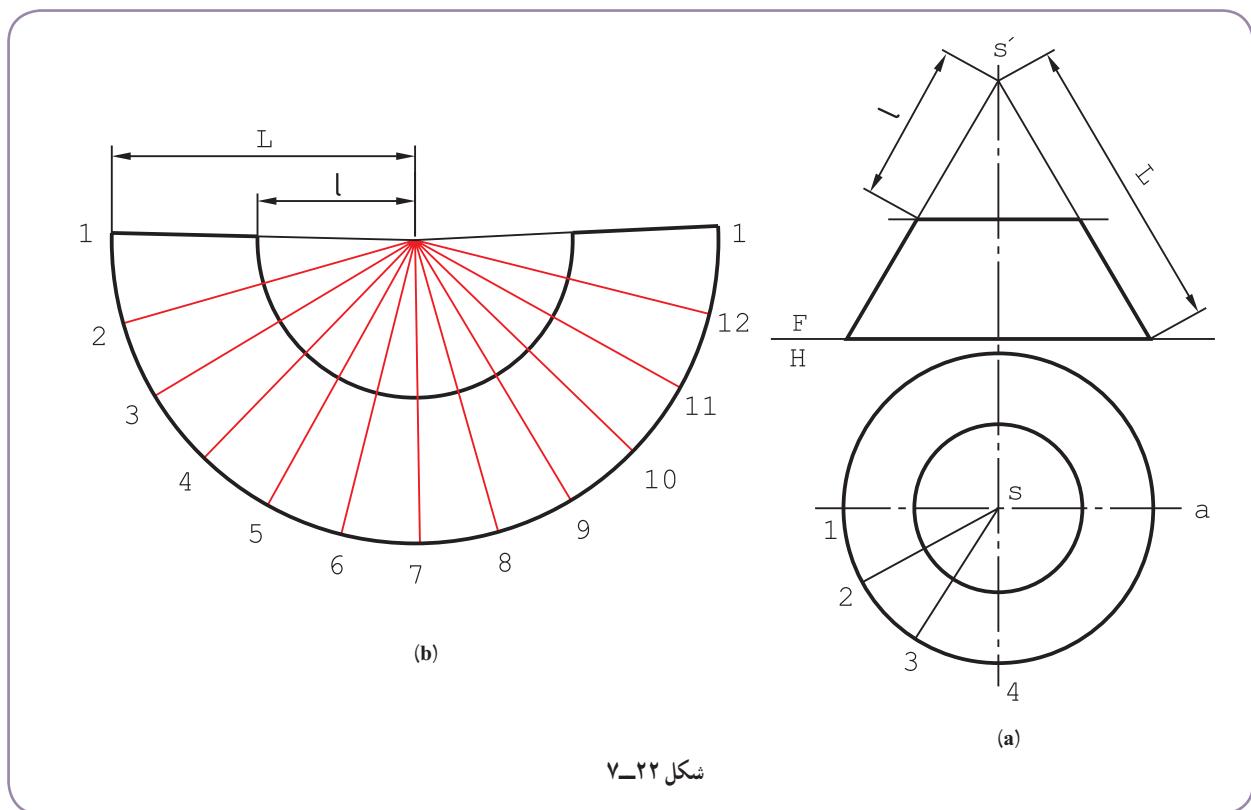

۷-۲۱ شکل

$$1-\text{با طبق رابطه } L = \frac{\sqrt{D^2 + 4H^2}}{2} \text{ محاسبه می‌شود.}$$

۲- می‌توان آن را با گسترش یک هرم با قاعده دوازده ضلعی منتظم مشابه دانست.

– مولدها امتداد داده شد تا S' یا نوک مخروط به دست آمد. (شکل ۷-۲۲).

شکل ۷-۲۲

– قاعده بزرگ تقسیم شد.

– کمانی با شعاع L رسم و در حقیقت گسترش مخروط بزرگ ترسیم شد.

– پس از تعیین طول کمان لازم، یعنی رسم گستردۀ مخروط بزرگ، کمان دیگری با شعاع ۱ زده شد که گسترش مخروط ناقص به دست آمد. به عبارت دیگر گستردۀ مخروط کوچک از آن کم شد.

۷-۴-۴-۴ گسترش مخروط ناقص با رأس نامعلوم : اگر رأس مخروط ناقص در دسترس نباشد، یعنی طول مولد L خیلی زیاد باشد^۱، می‌توان آن را با روش مثلث‌بندی^۲ گسترش داد.

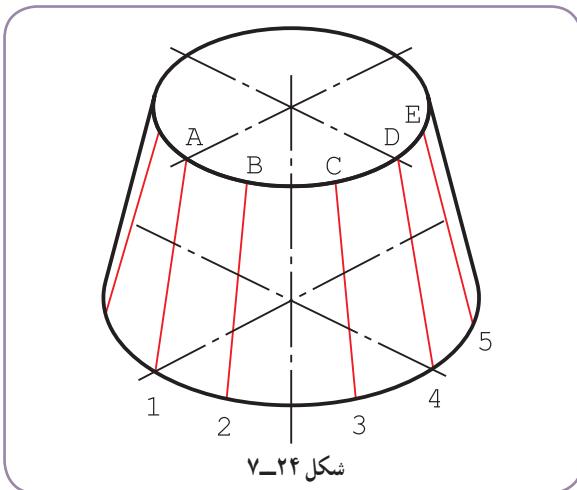
در شکل ۷-۲۳ دیده می‌شود که با امتداد مولدها، فاصله S' یعنی نوک خیلی زیاد است.

بنابراین طبق شکل ۷-۲۴، می‌توان بدنه مخروط را به چند ذوزنقۀ متساوی تقسیم کرد.

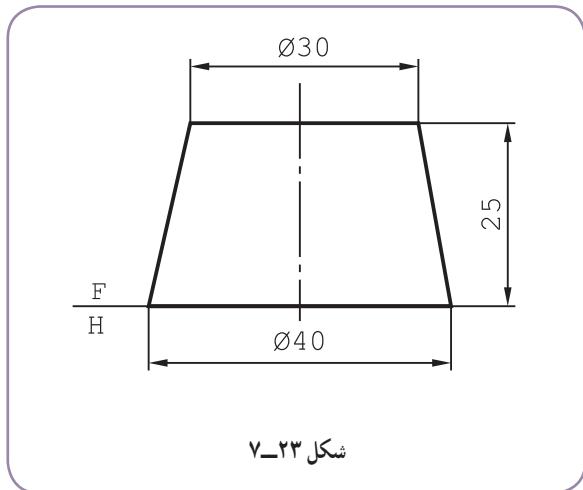
AB12 یک نمونه از این ذوزنقه‌ها است.

۱- یعنی باریک شدگی مخروط کم باشد.

۲- که به آن روش چلنگری هم گفته‌اند.

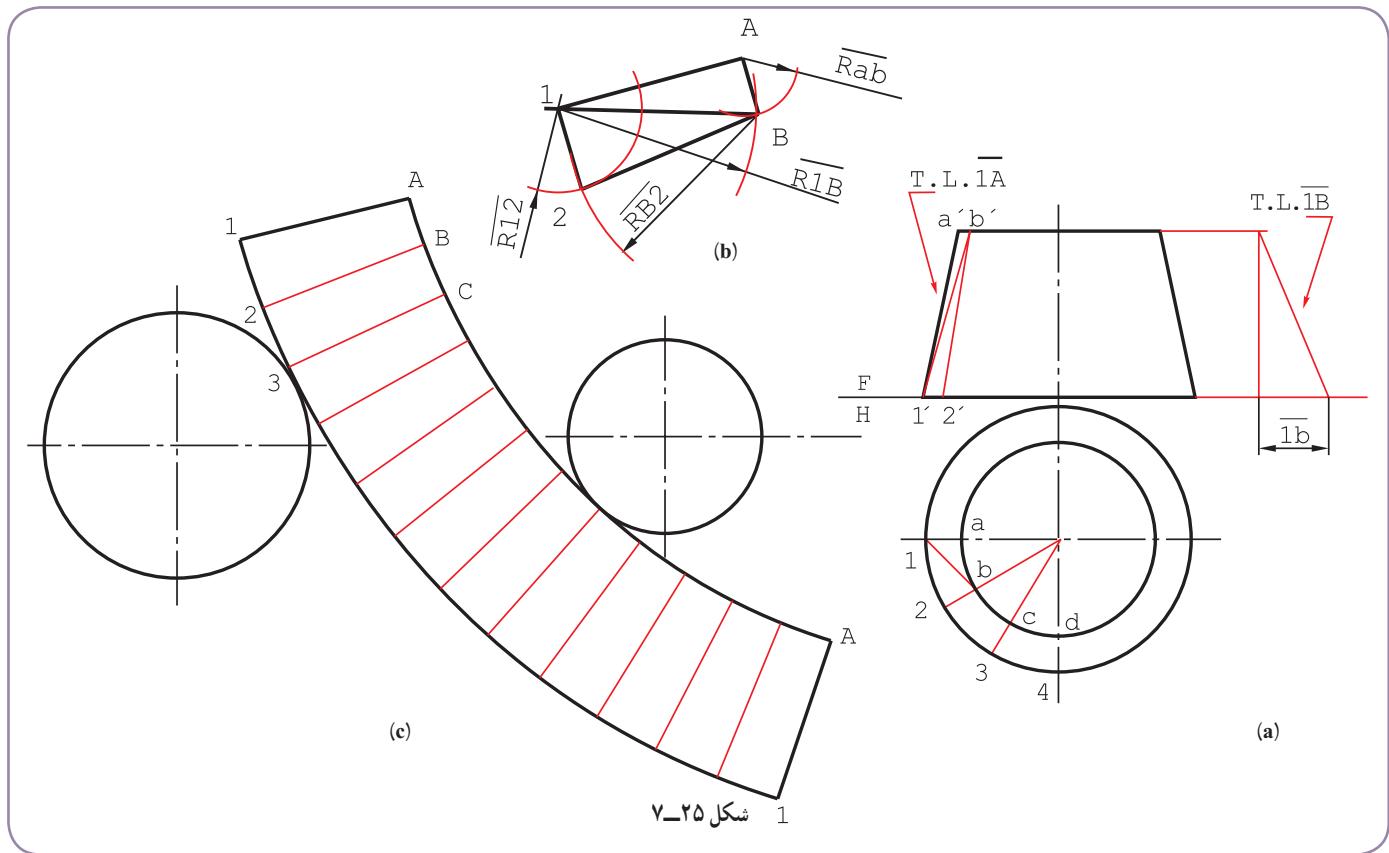

شکل ۷-۲۴

شکل ۷-۲۳

برای رسم این ذوزنقه، نیاز به تعیین اندازه حقیقی \overline{B} هست.
در شکل ۷-۲۵ اندازه حقیقی \overline{B} به روش ترسیمه تعیین شد.

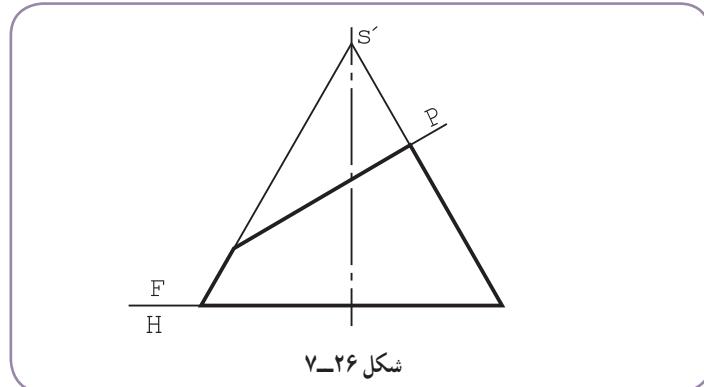
- $\overline{A1}$ با اندازه حقیقی در جای مناسب رسم شد (شکل b).
- به شعاع \overline{AB} از A و به شعاع $\overline{1B}$ از 1 کمان زده شد. مثلث $A1B$ به دست آمد.
- به شعاع های $\overline{B2}$ (برابر $\overline{1A}$) و $\overline{12}$ دو کمان به مرکزهای B و 1 زده شود. ذوزنقه $12AB$ کامل است.

۱- توجه شود که طول هایی مانند \overline{ab} ، $\overline{12}$ و $\overline{a'1}$ همه اندازه حقیقی هستند (چرا؟)

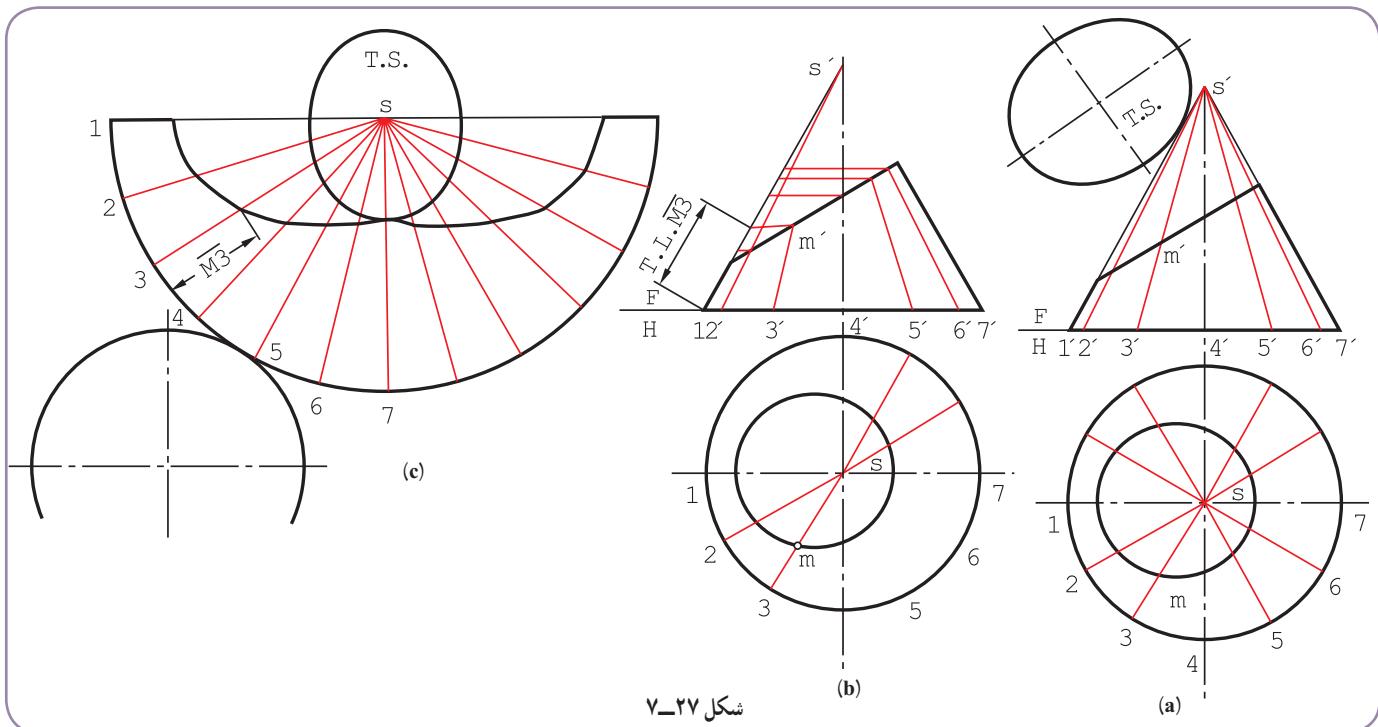
– روشن است که برای تکمیل گستردہ، این ذوزنقه باید دوازده بار تکرار شود.

۷-۴-۵ گسترش مخروط برش خورده: مخروطی را که با یک صفحه منتصب بریده شده درنظر می‌گیریم (شکل

.۷-۲۶)

– قاعده تقسیم و مولدهای مربوط به نقاط تقسیم رسم می‌شود (شکل ۷-۲۷).

– نمای افقی کامل می‌شود و اندازهٔ حقیقی مقطع به‌دست می‌آید.

– بدون درنظر گرفتن برش، گسترش کامل بدنه رسم می‌شود.

اکنون باید از هر مولد، قسمتی حذف شود.

– اندازه‌های حقیقی باقی‌مانده از هر مولد روی مولد کناری مخروط یعنی، S' قابل تعیین است.

– اندازهٔ حقیقی باقی‌مانده از هر مولد، به کمک پرگار تقسیم، به گستردہ منتقل شد.

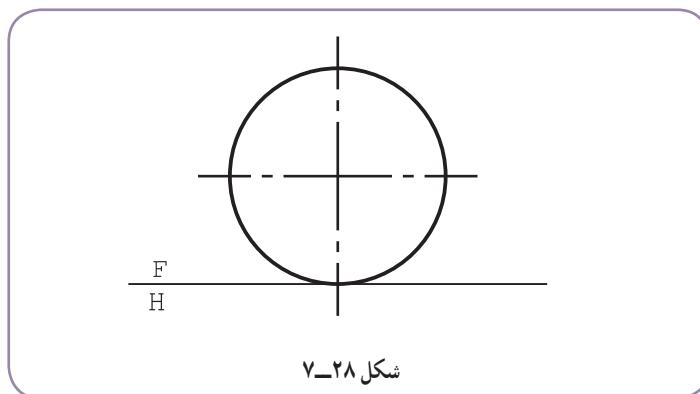
۱- این تنها روش برای گسترش مخروط با نوک نامعلوم نیست. برای بدست آوردن آگاهی‌های بیشتر به رسم فنی تخصصی صنایع فلزی چاپ ۱۳۸۸ یا رسم فنی صنایع فلزی

کد ۶۰۸ نگاه کنید.

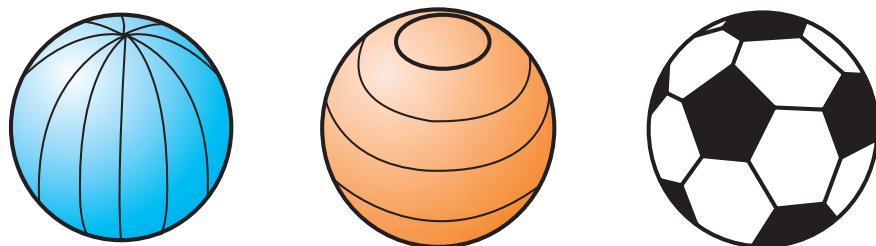
۵- روشهای گسترش کره

کره حجمی است دارای دو خم، که به صورت دقیق قابل گسترش نیست. اما گسترش‌های تقریبی و به اندازه کافی دقیق دارد.

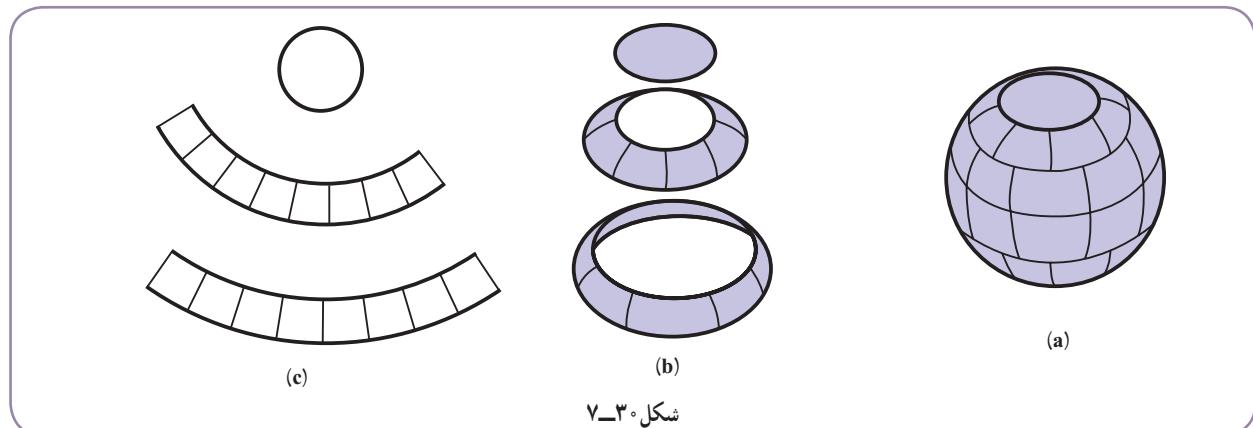
(شکل ۷-۲۸).

انجام این کار ساده است. ابتدا سطح کره به شکل‌های متشابه یا غیر متشابه تقسیم می‌شود. آن‌گاه گسترده‌این قسمت‌ها تعیین می‌شود و از تکرار آن‌ها سطح کلی به دست می‌آید.
شکل ۷-۲۹، نمونه‌هایی از تقسیم سطح کره را معرفی می‌کند.

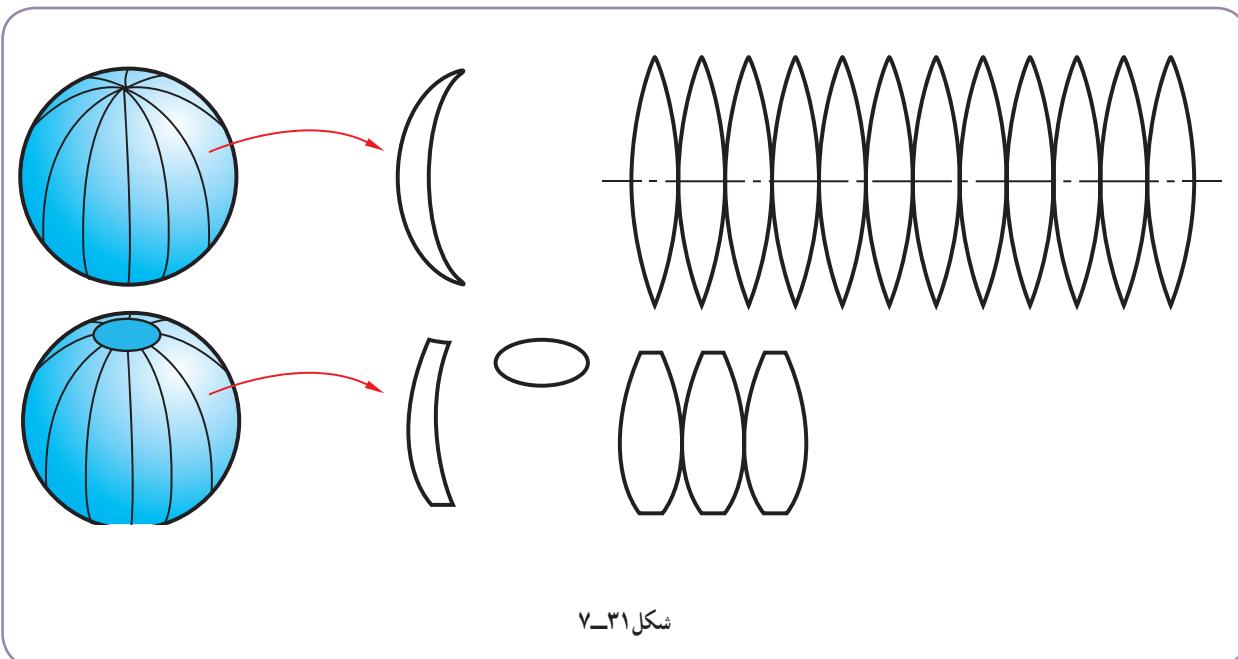

۱-۵- روشنخروط ناقص : در شکل ۷-۳°، دیده می‌شود که بدنۀ کره ابتدا به مخروط‌های ناقص تجزیه و به دلیل بزرگی مخزن، هر مخروط ناقص، خود به چند تکه متشابه تقسیم شده است.

این بهترین روش برای کره‌ها و مخازن بزرگ است.

۷-۵-۲- روشن قاچی : در این روش، کره به چند قاعچ مساوی تقسیم می‌شود^۱ (شکل ۷-۳۱).

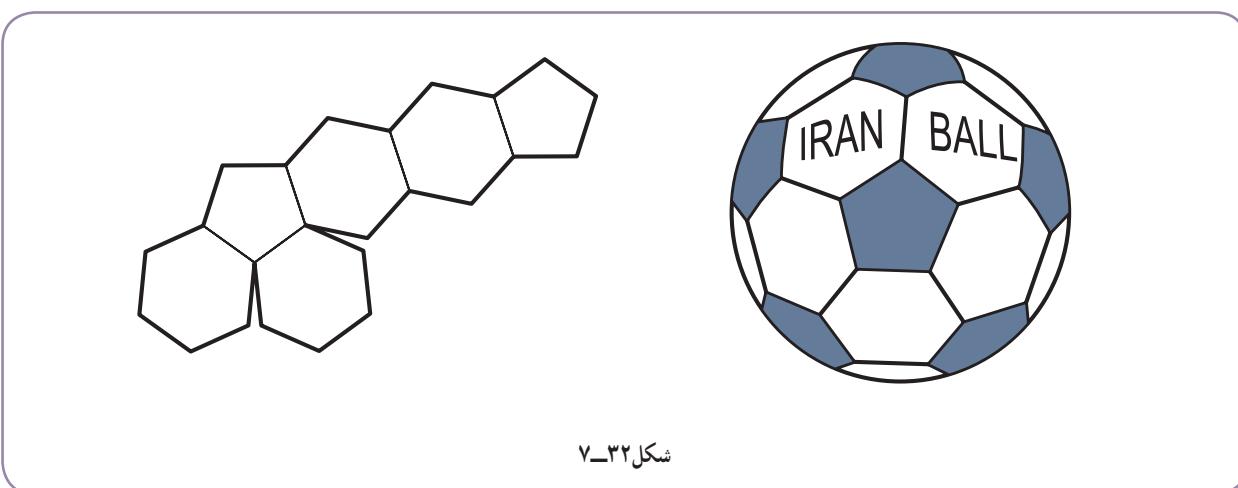
شکل ۷-۳۱

قاچ‌ها در این روش، ممکن است کامل یا ناقص باشند.

۷-۵-۳- روشن‌های دیگر : برای تقسیم سطح کره به شکل‌های مختلف، راه‌های بی‌شمار وجود دارد.

در شکل ۷-۳۲، نمونه‌ای از روشن‌های ساخت توب دیده می‌شود، که از ۳۲ قطعه به شکل پنج ضلعی و شش ضلعی منتظم

تشکیل می‌شود (از هر کدام چند تا؟).

شکل ۷-۳۲

۱- چگونگی انجام کار توضیح داده نشده است. در صورت نیاز به کتب دیگر مانند رسم فنی تخصصی صنایع فلزی چاپ ۱۳۸۸ نگاه کنید.

۷-۶ گسترش کره

روش مخروط ناقص در گسترش کره، همان طور که گفته شد، به ویژه در مخزن سازی بسیار اهمیت دارد. در این روش، ابتدا نماهای دقیق کره، با مقیاس مناسب رسم می شود. سپس با چند صفحه افقی دلخواه کره بر شم می خورد (شکل ۷-۳۳).

فاصله ها می توانند مساوی یا نامساوی باشند. قسمت بالا را می توان یک مخروط کامل دانست.

- اینک دایره های مربوط به هر مخروط را روی نمای افقی رسم می کنیم (شکل ۷-۳۴).

- با تقسیم دایره بزرگ کره مربوط به H_4 ، همه دایره ها تقسیم خواهند شد.

اکنون می توان هر مخروط ناقص را گسترش داد. برای نمونه:

- مولدهای جانبی مخروط بزرگ ادامه داده می شود تا به دست آید.

توجه

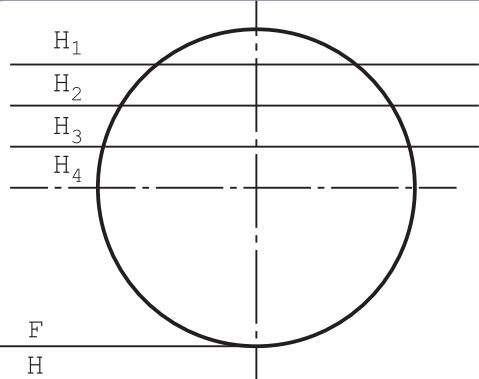
در این شکل نقطه S'_4 خارج از نقشه موجود واقع شده است.

- با داشتن مولدهای $\overline{S'_4 a'}$ و $\overline{S'_4 b'}$ گسترده مخروط رسم شد.

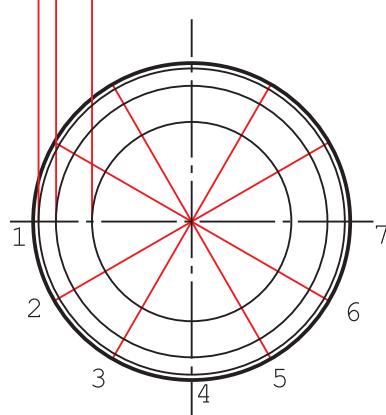
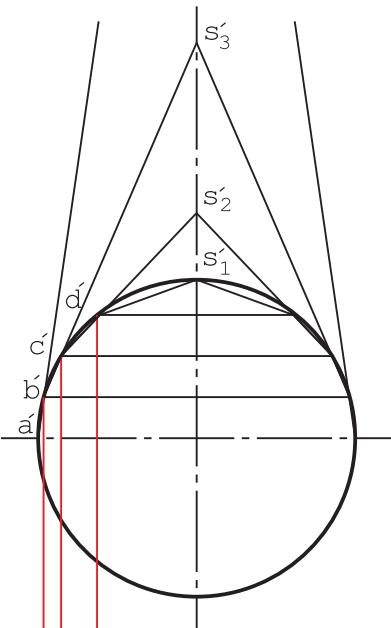
- بهمین روش گسترش دو مخروط ناقص دیگر رسم شد.

- مخروط کامل آخر هم اضافه شد (شکل ۷-۳۵).

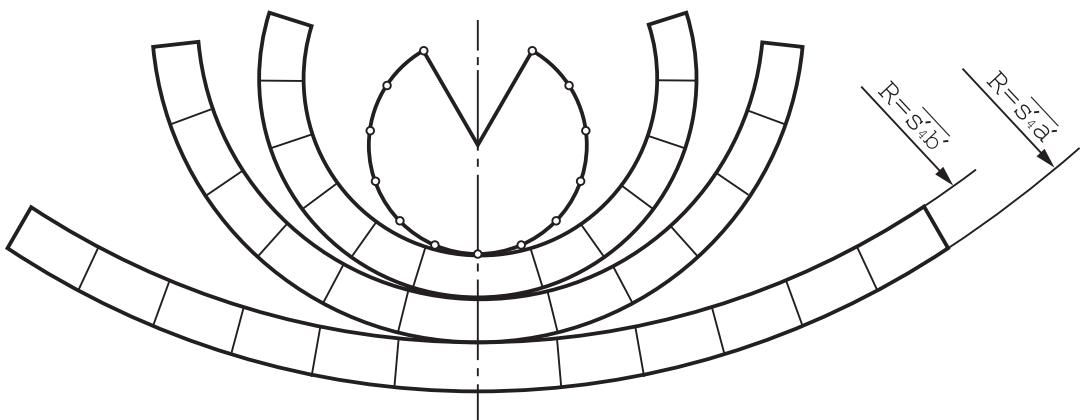
- با رسم قرینه این گسترده، گسترش کره کامل می شود (شکل ۷-۳۶).

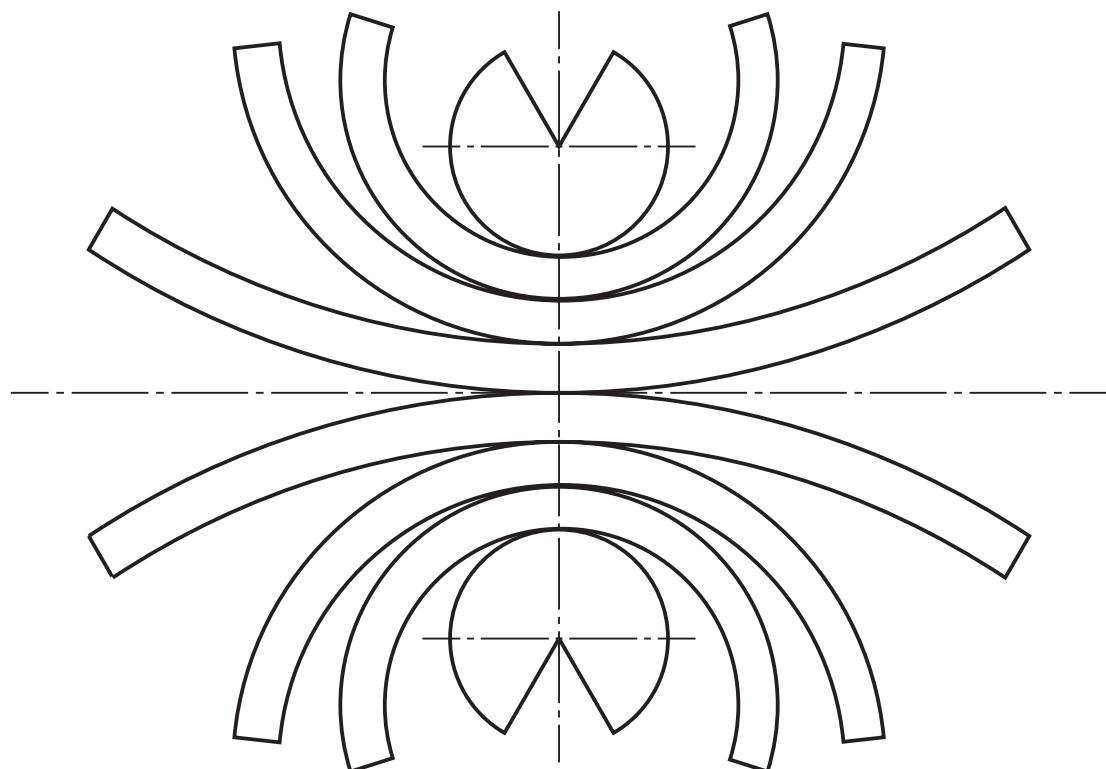
شکل ۷-۳۳

شکل ۷-۳۴

شکل ۷-۳۱

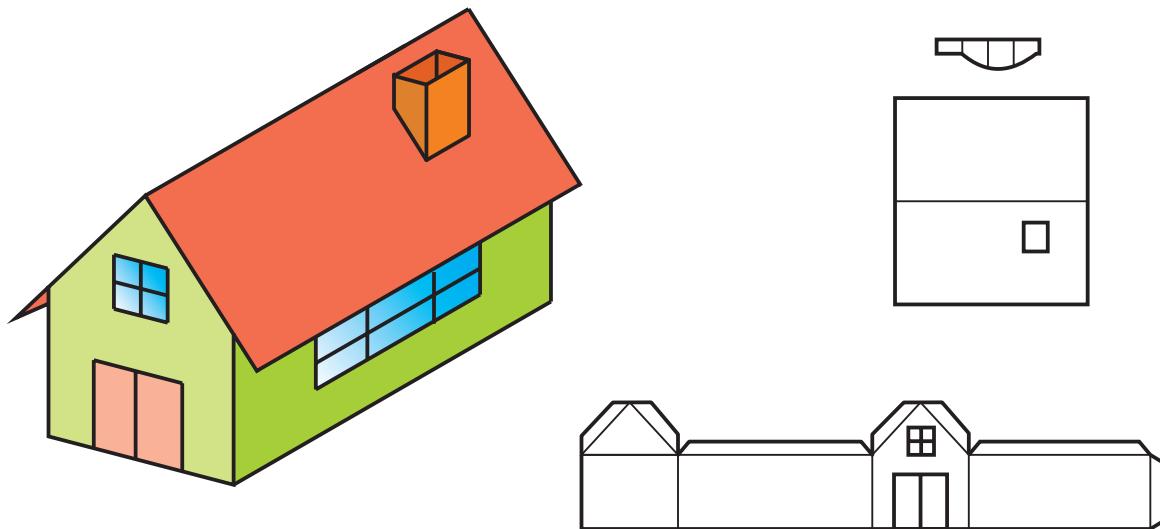
شکل ۷-۳۱

نهاده

چون طول این گسترده‌ها در مورد مخازن بزرگ زیاد است، آن‌ها را چند تکه می‌کنند و قطعات را به هم جوش می‌دهند. مخازن بزرگ استوانه‌ای یا مخروطی و... نیز این چنین هستند.

۷-۷ انگاره

بنابر تعریف، انگاره یا ماکت نمونه‌ای ظاهری از سازهٔ حقیقی است با مقیاس واقعی یا کوچکتر (شکل ۷-۳۷).

شکل ۷-۳۷

مقیاس ۱:۲

در حقیقت، ماکت برای چندین منظور تهیه می‌شود، از جمله:

۱- داشتن نمونه‌ای از آنچه که ساخته خواهد شد؛

۲- بررسی بهتر جوانب مربوط به پروژه؛

۳- ارائه دور نمایی از آنچه که برای دیگران ساخته خواهد شد؛

۴- تحقیق و بررسی برای اطمینان از درست بودن طراحی؛

۵- اطلاع‌رسانی (مانند ارائه ماکت کارخانه در هنگام ورود بازدید کنندگان).

اما از نظر دیگر و مهم‌تر، ساخت ماکت دو دلیل دارد:

۱- تمرین برای ساخت واقعی؛

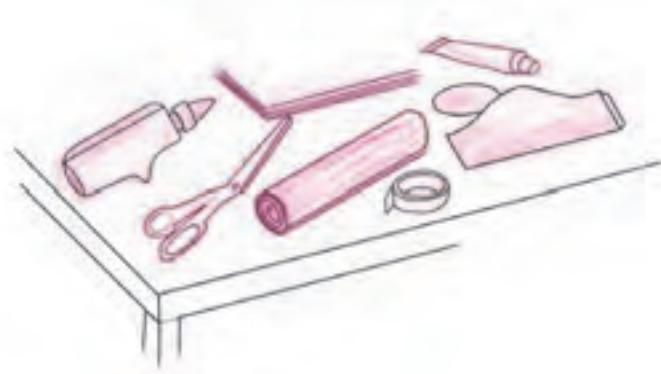
۲- تحقیق برای این که روشن شود شکل ترسیمی درست هست یا نه.

برای انجام کار در مقیاس خیلی ساده، ابزارهای مورد نیاز عبارت‌اند از کاغذ، مقوای نازک، ورق نایلنی، چسب مایع معمولی یا تیزی و یا نواری شیشه‌ای و قیچی (شکل ۷-۳۸).

برای شروع کار می‌توان از گسترش‌هایی که رسم می‌کنیم یک کپی تهیه کرد. سپس با برش دقیق آن‌ها توسط قیچی، ساخت را

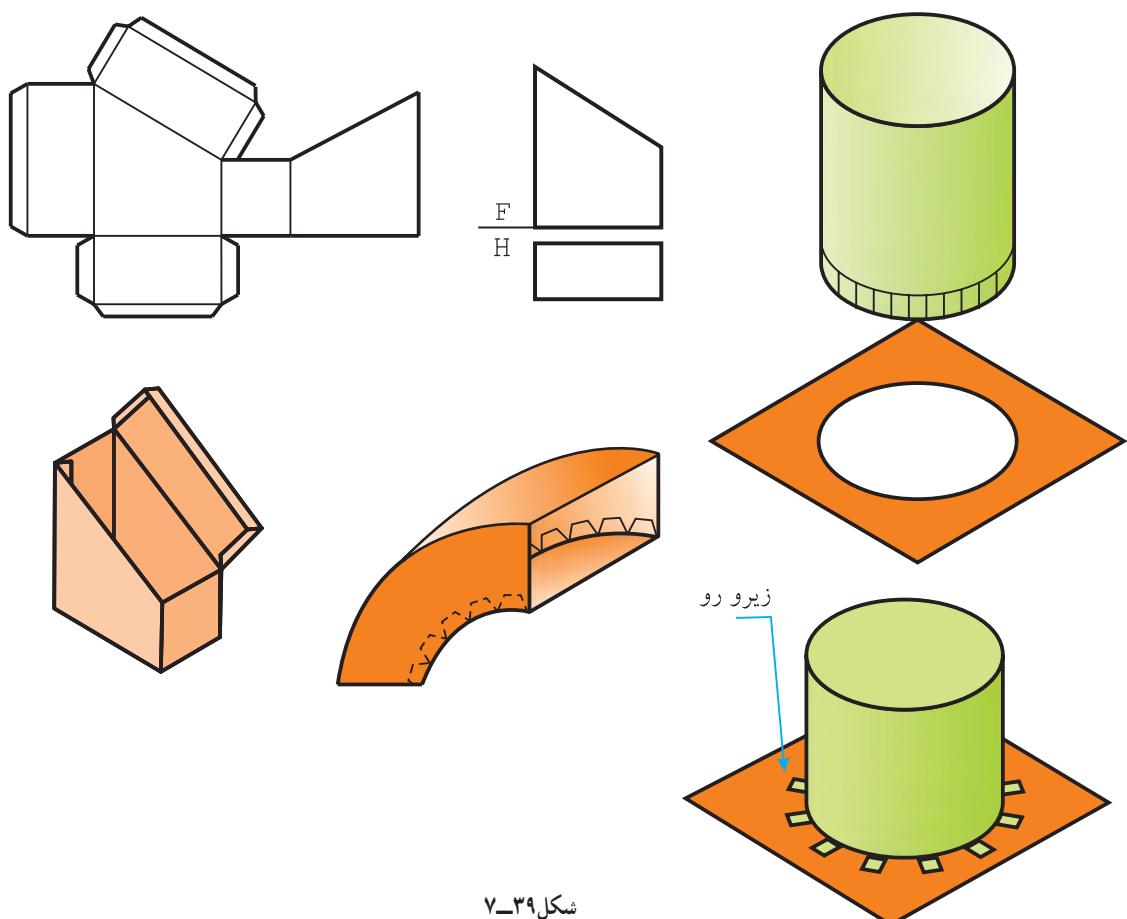
آغاز کنیم! البته چون وسیله اتصال فقط چسب است، باید زائدۀایی برای چسباندن در نظر بگیریم.

۱- استفاده از ابزارهایی مثل کاتر، تبغ و این قبیل اکیداً ممنوع است. همه کارها باید در خانه انجام شود.

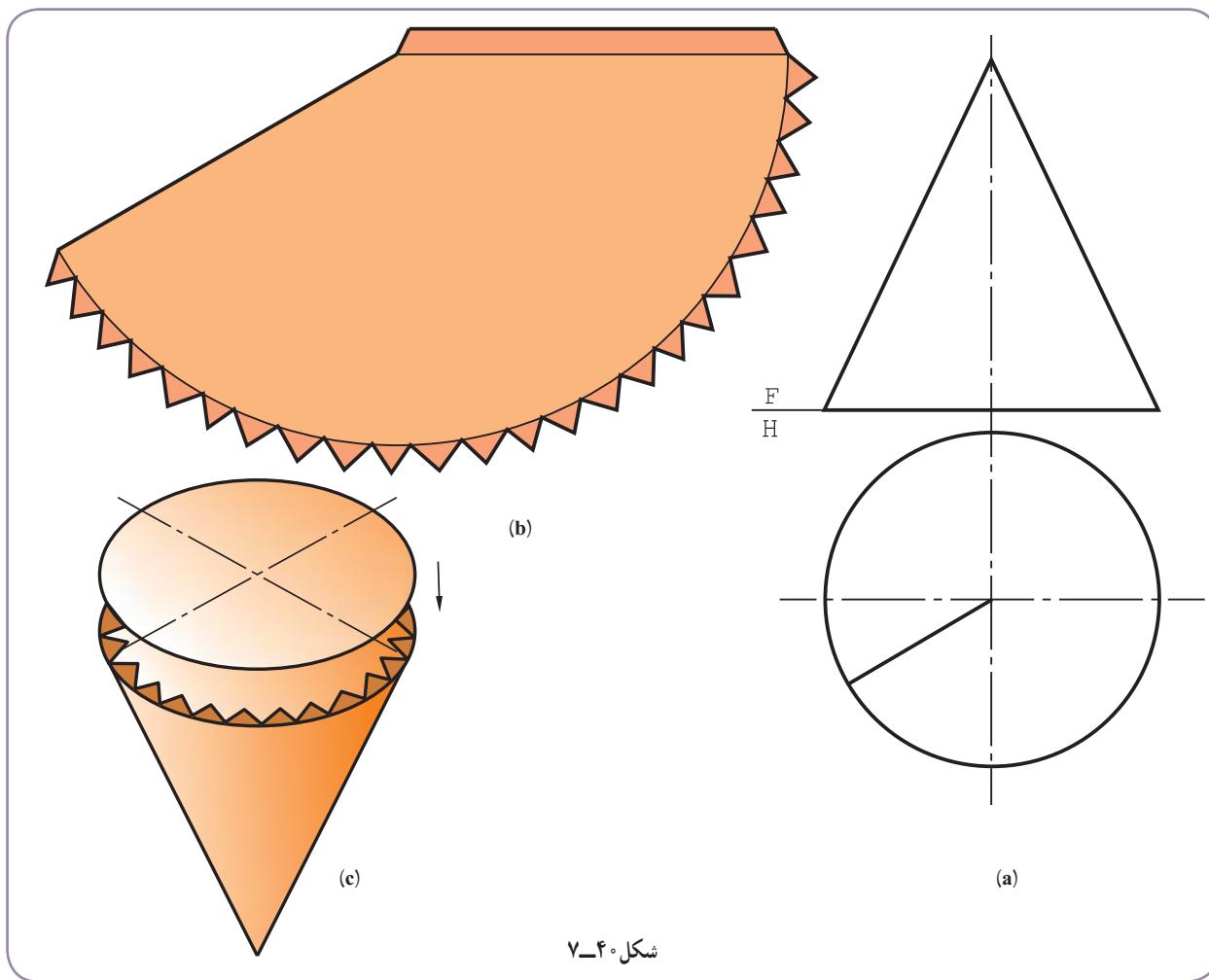
شکل ۷-۳۸

برای نمونه می‌توان پس از گسترش احجام گذشته، با تهیه کبی یا ترسیم مجدد و دقیق آنها روی مقواه مناسب (نازک) به برش و ساخت انگاره اقدام کرد. به نمونه‌هایی در شکل ۷-۳۹ توجه کنید.

شکل ۷-۳۹

به نمونه‌ای دیگر از سطح آماده شده برای ساخت ماکت توجه کنید (شکل ۷-۴۰).

شکل ۷-۴۰

گزیده مطالب

- ۱- در گسترش ساده‌تر بودن ترسیم، ساده‌تر بودن ساخت و کمتر شدن دور ریز را در نظر داریم.
- ۲- استوانه و احجام استوانه‌ای، بهدلیل کاربرد فراوانشان در ساخت لوله‌ها، کانال‌ها و زانوها، بسیار مهم هستند.
- ۳- استوانه و مخروط را می‌توان به شکل دقیق یا تقریبی گسترش داد.
- ۴- در خم کردن ورق‌های کلفت، مبنای اندازه‌گیری لایه میانی است.
- ۵- مخروط ناقص با نوک دور از دسترس را به روش مثلث‌بندی می‌گسترانند.
- ۶- کره حجمی است با دو خم که با روش‌های بسیار متنوعی قابل گسترش است.
- ۷- روش‌های معروف‌تر گسترش کره، روش قاچی و روش مخروط ناقص است.
- ۸- انگاره، نمونه ظاهری یک سازه با مقیاس برابر یا کوچکتر است.
- ۹- اگر یک انگاره دقیقاً مطابق سازه حقیقی ساخته شود، به آن نمونه اولیه می‌گویند.

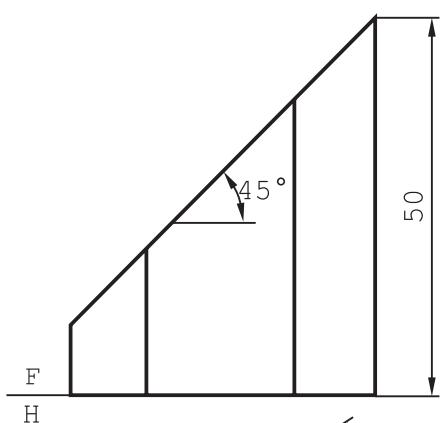
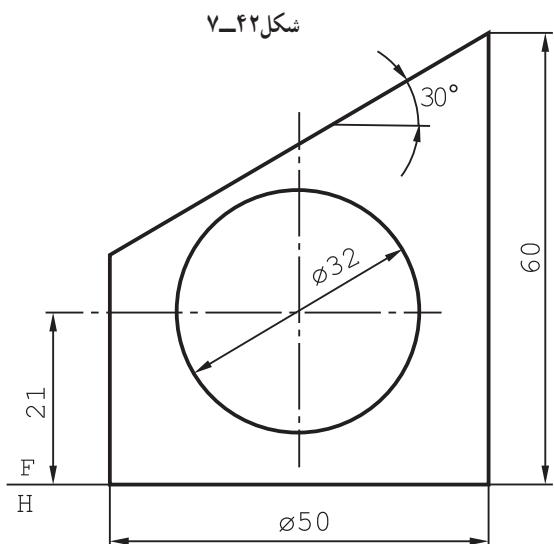
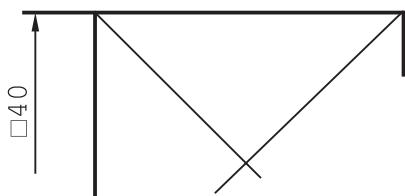
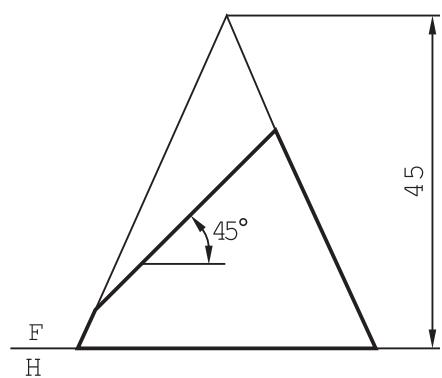
توجه : در همه موارد، رسم شکل دستی لازم است.

ارزشیابی نظری

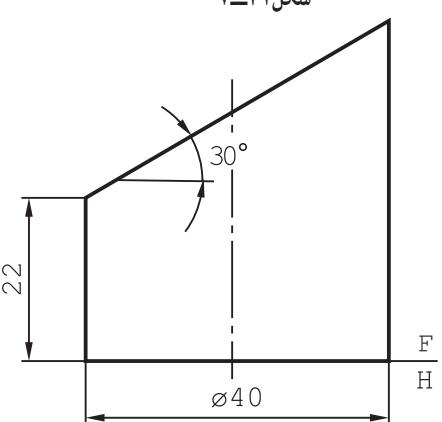
- ۱- چگونگی گسترش یک منشور قائم بریده شده را شرح دهید.
- ۲- گسترش هرم ساده و بریده شده را شرح دهید.
- ۳- گسترش دقیق و تقریبی استوانه را توضیح دهید.
- ۴- اگر شکلی مانند سوراخ روی استوانه باشد، آن را چگونه گسترش می‌دهید؟
- ۵- اگر ضخامت ورق زیاد باشد، چگونگی گستردۀ را توضیح دهید.
- ۶- در زمان خم کردن ورق‌های ضخیم، چه اتفاقی برای لایه‌ها می‌افتد؟
- ۷- گسترش مخروط ساده و بریده شده را توضیح دهید.
- ۸- مخروط ناقص در شرایط گوناگون چگونه گستردۀ می‌شود؟
- ۹- روش مثلث‌بندی در گسترش مخروط ناقص را دقیقاً بیان کنید.
- ۱۰- آن دسته از روش‌های گسترش کره را که می‌شناسید توضیح دهید.
- ۱۱- انگاره یا ماكت چیست و چه کاربردهایی دارد؟
- ۱۲- دلایل مهم‌تر برای ساخت ماكت چیست؟
- ۱۳- برای ساخت انگاره از یک گسترش چه می‌کنید؟
- ۱۴- همه روش‌های چسباندن را که می‌شناسید بیان کنید.

ارزشیابی عملی

- کارها، پس از رسم دقیق شکل مسئله و بدون اندازه‌گذاری انجام می‌شود.
- ۱- برای منشور برش خورده گسترش کامل (شکل ۷-۴۱).
 - ۲- برای هرم بریده شده، گسترش کامل (شکل ۷-۴۲).
 - ۳- گسترش کامل برای استوانه بریده شده (شکل ۷-۴۳).
 - ۴- گسترش لوله استوانه‌ای با دو سوراخ مقابله (شکل ۷-۴۴).
 - ۵- گسترش کامل مخروط بریده شده (شکل ۷-۴۵).
 - ۶- گسترش کامل برای مخروط ناقص (شکل ۷-۴۶).

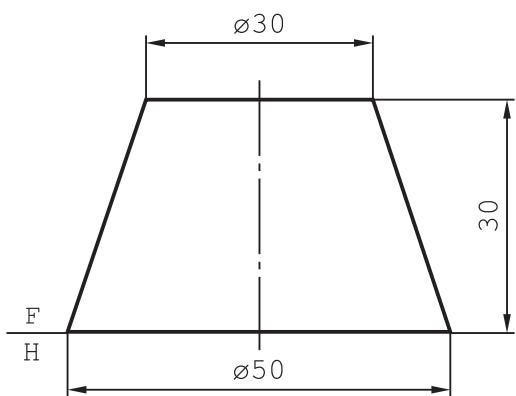

شكل ٧-٤١

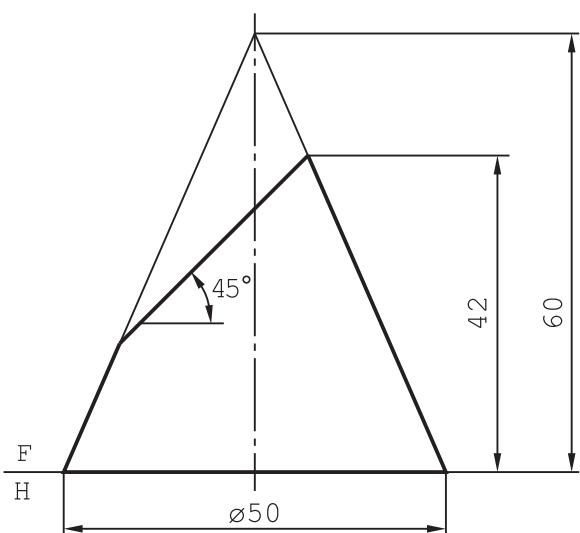

شكل ٧-٤٢

شكل ٧-٤٣

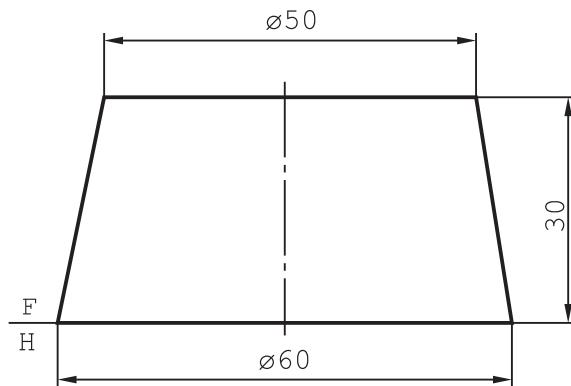

شكل ٧-٤٤

شكل ٧-٤٥

۷- گسترش بدنه مخروط ناقص (شکل ۷-۴۷).

شکل ۷-۴۷

- ۸- گسترش کامل کرده ای به قطر 60° را رسم کنید.
۹- برای چهار مورد از گسترش هایی که انجام داده اید، با انتخاب استاد محترم، در منزل ماکت بسازید.

تحقیق
کنید

- ۱- چگونه می توان طول مستقیم به اندازه πD را به دوازده قسمت مساوی کرد؟
- ۲- توپ فوتbal از چند تکه ساخته می شود؟ (انواع مختلف را بررسی کنید).
- ۳- آیا برای تولید چیزهایی مانند لباس، کفش و... نیز به گسترش نیاز هست؟
- ۴- روش قاچی در گسترش کردن چگونه انجام می شود؟